

POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE	
TÉMA	Komunikačné aspekty hudobného priemyslu
AUTOR	JUDr. PhDr. Martin Solík, PhD.
OPONENT	doc. PhDr. Jana Radošinská, PhD.
PRACOVISKO OPONENTA	Katedra masmediálnej komunikácie Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave Námestie J. Herdu 2 917 01 Trnava jana.radosinska@ucm.sk
KRITÉRIÁ HODNOTENIA HABILITAČNEJ PRÁCE	
1. Náročnosť spracovania riešenej problematiky práce Predkladaný text má ambíciu komplexne reflektovať komunikačné atribúty hudobnej produkcie vo vzťahu k ekonomickým aspektom mediálneho priemyslu a štrukturálnym zmenám v kreovaní, distribuovaní a prijímaní hudby, ktoré sa prejavujú v mediálnom prostredí. Ide o pomerne náročnú a mimoriadne aktuálnu tému, aj vzhľadom na skutočnosť, že súčasné vnímanie hudobného priemyslu sa v mnohých ohľadoch líši od niekdajších predstáv o sústave činností, opatrení a významov viazaných na tvorbu hudobných diel. Habilitant vníma kľúčové problémy spojené s vedeckým uvažovaním o sociálno-kultúrnych, ekonomických a kreatívnych rámcoch hudobného biznisu so zreteľom na prudkú zmenu paradigmy, ktorú priniesli digitálne formy komunikácie, osobitne distribučné platformy určené na šírenie a predaj hudby a sociálne médiá. Kandidát v rámci riešenia témy uplatňuje a ďalej rozvíja parciálne výsledky svojho predchádzajúceho vedeckého bádania. Jednu z najväčších výziev v kontexte realizácie habilitačnej práce pritom predstavuje skutočnosť, že vzťah medzi komunikačnými stratégiami v hudobnom priemysle a problémami identity, kreativity, autenticity a umeleckej expresívnosti v (súčasnnej) hudbe je nielen komplikovaný, ale aj nejasný a v istých ohľadoch ambivalentný. Pre súčasné uvažovanie o jednotlivých odvetviach mediálneho priemyslu je charakteristická multispektrálnosť terminologických rámcov a široká plejáda postupov a metodologických východísk. Je potrebné oceniť, že kandidát neaplikuje striktné ekonomický uhol pohľadu a technokratickú perspektívu nahliadania na produkciu hudby. Naopak, berie do úvahy rozličné východiská uvažovania o komunikácii v hudobnom priemysle, od koncízneho prehľadu jeho vývojových trendov v minulosti až po princípy multiplatformovej propagácie a distribúcie hudobnej tvorby kolidujúce s nevyhnutnou polemikou o skutočnom význame a rozsahu umeleckej komunikácie hudobných diel. Už len z tohto dôvodu možno riešenie problematiky považovať za mimoriadne aktuálnu a naliehavú. Technologické inovácie a nejasnosti v preferenciách cieľových publik, ktoré zmenili a stále menia „tváre“ hudobného priemyslu v 21. storočí, si bezpochyby vyžadujú adekvátnu teoretickú aj empirickú reflexiu. Prihliadajúc na rozmanité východiská uvažovania o hudobnom priemysle, kandidát rieši pertraktovanú tému jediným efektívnym spôsobom, a síce prostredníctvom interdisciplinárneho prístupu, ktorý je založený na paradigmatických východiskách mediálnych a komunikačných štúdií. Zároveň však nevyhnutne zohľadňuje aj poznatky ekonómie (médií), hudobnej vedy a estetiky. Aplikujúc uvedený prístup a náročnú kombináciu kvalitatívnych výskumných nástrojov, habilitant dokázateľne prispieva k systematizácii a revízii existujúcich poznatkov o danej oblasti záujmu, ktorá je v domácom, ale aj v medzinárodnom akademickom prostredí zriedkavá až sporadická. Uvedenú	

skutočnosť možno jednoznačne definovať ako prínos či pridanú hodnotu recenzovaného textu. Jeden z originálnych aspektov habilitačnej práce predstavuje aj fakt, že kandidát nezostáva v rovine teoretizovania a špekulatívnych úvah. Naopak, cielene konfrontuje svoje postrehy a stanoviská s oslovenými osobami, ktoré majú dlhoročné skúsenosti s pôsobením v rôznych oblastiach hudobného priemyslu.

2. Posúdenie úrovne spracovania práce

Teoretická časť práce prezentuje štyri rôzne perspektívy vedeckej diskusie o riešenej problematike. Jej prínos možno vidieť aj v spôsobe, akým kandidát objasňuje príčiny aktuálneho stavu a jednotlivé súvislosti, vychádzajúc z poznania vývojových tendencií a histórie hudobného priemyslu. Habilitant si uvedomuje, že uvažovanie o hudobnom priemysle, aj vzhľadom na jeho osobitú povahu a schopnosť hudobných diel nielen komunikovať autonómne významy a emócie, ale aj ozvláštniť a pretvárať iné druhy mediálnej (osobitne audiovizuálnej) tvorby, nevyhnutne prekračuje hranice ekonómie médií. Na všeobecné východiská viazané na potrebu definovať pozíciu hudobného priemyslu v širšej sústave odvetví mediálnej produkcie a globalizovaných komunikačných systémov preto nadväzuje uvažovanie o technicko-technologickej podstate kreovania a šírenia hudby, ako aj o jej multiplatformovej distribúcii, ktorá sa stala nosným princípom prezentovania hudobných diel súčasným publikám. Štvrtá oblasť záujmu, ktorá sama osebe významne komplikuje nielen akademickú reflexiu komunikácie v hudobnom priemysle, ale aj pozíciu hudobnej tvorby v spoločenskom a mediálnom diskurze, upozorňuje na umelecko-estetické kontexty komunikácie hudobných diel.

Kandidát však nereflektuje problémy identity, expresívnosti a autenticity v hudbe samoúčelne, práve naopak. Prostredníctvom podkapitoly 1.4 (s. 53-67) presvedčivo vysvetľuje, aké komunikačné atribúty odlišujú oblasť hudobnej produkcie od iných sfér mediálnej tvorby. Ozrejmuje tak, v čom spočíva jej jedinečnosť v porovnaní s významom a spoločensko-kultúrnym a ekonomickým ukotvením iných segmentov mediálneho biznisu, napríklad filmového, televízneho či digitálno-herného priemyslu. Teoretická reflexia problematiky nemá ambíciu holisticky a vyčerpávajúco referovať o každom existujúcom atribúte hudobného priemyslu. Kandidát nasleduje zjavnú líniu uvažovania a sústreďuje sa na komunikačné aspekty hudobnej produkcie. Práca vďaka tomu prináša súbor poznatkov s nepopierateľnou výpovednou hodnotou, vysvetľujúc, ako sa hudobná tvorba stáva akýmsi zrkadlom komunikačných rutín súčasného človeka a zároveň výkladnou skriňou technologických inovácií v mediálnej produkcii.

Empirické riešenie diskutovanej témy je, vzhľadom na stanovené parciálne ciele, spojené s využitím kvalitatívnej metodológie náročnej na interpretáciu a kontextuálne prepojenie jednotlivých zistení, ako aj na určenie príčin a dôsledkov aktuálneho stavu. Metodologické východiská empirického skúmania prinášajú jednoznačné informácie o výskumnom probléme a spôsoboch jeho riešenia (formou série hĺbkových rozhovorov a následnej diskurzívnej analýzy zistení). Do istej miery prekvapuje skutočnosť, že kandidát len v menšej miere odkazuje na relevantné metodologické publikácie vydané v zahraničí. Odkazovanie na obdobné zdroje informácií by s určitosťou posilnilo metodologický rámec predkladaného výskumu. I v súčasnej podobe sú však jednotlivé metódy, nástroje a postupy presvedčivo vyargumentované, opodstatnené a vyselektované s ohľadom na potrebu konfrontovať teoretické poznatky s postrehmi a skúsenosťami oslovených mediálnych profesionálov.

Empirická časť habilitačnej práce je realizovaná na solídnej úrovni a prezentuje množstvo podnetných zistení hodných ďalšej reflexie. V texte sú obsiahnuté konkrétne informácie o úspešných komunikačných kampaniach v hudobnom priemysle, ako aj hodnotné postrehy o dôsledkoch platformizácie hudobného priemyslu a nestálych, neurčitých

preferenciách cieľových publik. Napriek tomu, že diskusia o výsledkoch výskumu je pozorne spracovaná a dosahuje vysokú úroveň kvality, predsa badať, že kandidátov autorský vklad je silnejší (či výraznejší?) v rámci predchádzajúcej teoretickej reflexie témy. To však nemožno hodnotiť ako slabú stránku či nedostatok habilitačnej práce; treba však konštatovať, že teoretické spracovanie problematiky kvalitatívne dominuje nad empirickým skúmaním, hoci i realizácia empirického skúmania je stále na veľmi dobrej úrovni a prináša cenné informácie.

3. Prínos a úroveň výsledkov práce

Najzásadnejší prínos habilitačnej práce predstavuje fakt, že habilitant kompetentne konfrontuje výskumné zistenia s teoretickými východiskami viazanými na komunikáciu v hudobnom priemysle. Hodnotený text tak prináša osobitý pohľad na aktuálne výzvy a problémy, ktoré sa spájajú s komunikačnými aspektmi hudobnej produkcie. Treba oceniť konkrétne odporúčania pre prax a návrhy, akými spôsobmi by bolo možné expandovať súčasné výskumné iniciatívy a nadviazať na už existujúce výsledky a zistenia. Výskum prispieva k lepšiemu pochopeniu komunikačných stratégií uplatňovaných v rámci dynamicky sa meniaceho hudobného priemyslu a v podmienkach globalizovaného sveta, v ktorom multiplatformová dostupnosť a používateľsky prívetivé komunikačné prostredia nie sú viac očakávaniami, ale skôr samozrejmosťou.

Hodnotený text možno vnímať ako komplexnú štúdiu transformácie komunikačných stratégií v digitálnej ére. Kandidát zdôrazňuje potrebu hľadať kompromis medzi kreatívnymi a umeleckými prvkami, ktoré už stáročia spájame s tvorbou hudby, a potrebou osloviť rôzne cieľové skupiny pomocou efektívnej prezentácie a distribúcie hudobných diel. Analytický pohľad na minulosť i súčasnosť hudobného priemyslu tak nezostáva v teoretickej rovine a nie je redukovaný len na interpretáciu už známych skutočností a existujúcich názorov. Naopak, diskusia o získaných výsledkoch prezrádza mnoho o komunikačných špecifikách prítomných v súčasnom hudobnom priemysle.

Habilitant plní stanovené ciele, presvedčivo odpovedá na jednotlivé výskumné otázky a uvedomuje si limity predkladaného skúmania. Z kontextu záverečných pasáží habilitačnej práce jasne vyplýva, že stanovený výskumný problém, na ktorý kandidát dokázal kompetentne reagovať, je súčasťou väčšieho celku. Kandidát tak má možnosť ďalej nadväzovať na už prezentované zistenia a hodnotený text prináša nové impulzy smerujúce k reflexii hudobnej produkcie na lokálnej, regionálnej, národnej i nadnárodnej úrovni. Vzhľadom na faktickú absenciu podobne tematizovaných vedeckých prác v domácom akademickom prostredí a ich sporadické publikovanie v mediách globalizovaných mediálnych a komunikačných štúdií ide o dôležitý príspevok k pochopeniu systémových zmien v hudobnom priemysle v ostatných troch dekádach.

4. Posúdenie formálnej stránky práce (jazyk, štýl, štruktúra)

Štruktúra hodnotenej habilitačnej práce je prehľadná a dobre premyslená. Jednotlivé súčasti textu disponujú logickou a kontextuálnou následnosťou, čo je kľúčové vo vzťahu k systematickému plneniu jednotlivých parciálnych cieľov. Hodnotený text pozostáva z piatich kapitol, ktoré sa podľa potreby, kontextu a svojho účelu ďalej členia na sústavu podkapitol. Prvá kapitola má teoretický charakter, pričom nasledujúce dve kapitoly mapujú stanovené ciele a vymedzujú metodologické rámce predkladaného empirického skúmania. Štvrtá a piata kapitola následne poskytujú rozsiahly súbor zistení, interpretácií a návrhov, na základe ktorých kandidát završuje náročný výskumný projekt zameraný na poznanie a kritické zhodnotenie významu jednotlivých komunikačných stratégií v súčasnom hudobnom priemysle a súvislosti medzi nimi.

Habilitačná práca pozostáva zo 134 paginovaných strán (8,6 AH) a zahŕňa rozsiahlu

bibliografiu tvorenú takmer deväťdesiatimi informačnými zdrojmi, prevažne štúdiami publikovanými v renomovaných vedeckých časopisoch. Text taktiež disponuje sústavou relevantných príloh.

Hodnotené dielo dosahuje solídnu jazykovo-štylistickú úroveň. Kandidát presvedčivo argumentuje a dbá o dôsledné rozlíšenie vlastných stanovísk a parafrázovaných či citovaných názorov. Štylizácia textu v niektorých pasážach prezrádza osobnú zainteresovanosť autora, do istej miery i jeho subjektívny postoj k práci a verejnému pôsobeniu či imidžu spomenutých hudobných osobností či kultúrnemu a estetickému významu konkrétnych skladieb. Istá subjektívnosť vo vyjadrovaní je však prítomná predovšetkým v teoretických pasážach textu a možno ju vnímať ako akceptovateľnú, keďže kandidátovi umožňuje nielen spestriť syntézu poznatkov, ale aj opakovane preukazovať hlboké znalosti o hudobnej tvorbe v minulosti i súčasnosti. Formálna realizácia habilitačnej práce v plnom rozsahu zodpovedá štandardom akademického publikovania a etickým zásadám vedeckej práce.

5. SÚHRNNÉ STANOVISKO OPONENTKY

Predložená habilitačná práca spĺňa požiadavky na uvedený typ kvalifikačných prác. Preto navrhujem, aby Vedecká rada Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre po splnení všetkých ďalších náležitostí

udelila

habilitantovi JUDr. PhDr. Martinovi Solíkovi, PhD. vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore habilitačného konania masmediálne štúdiá.

V Trnave dňa 22. marca 2025

doc. PhDr. Jana Radošinská, PhD.